

ยาเบญจโลกวิเชียรเป็นยาที่จัดเป็นยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณขนานหนึ่ง ที่ได้รับการคัดเลือกไว้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (พ.ศ. 2549) ยาขนานนี้ประกอบด้วยตัวยาสมุนไพร 5 ชนิด ได้แก่ รากย่านาง [*Tiliacora triandra* (Colebr.) Diels], รากคนทา (*Harrisonia perforata* Merr.), รากมะเดื่ออุทุมพร (*Ficus racemosa* L.), รากไม้เท้ายาม่อม [*Clerodendrum indicum* (L.) O. Kuntze] และรากชิงชี (*Capparis micracantha* DC.) ในปริมาณเท่ากันโดยน้ำหนัก การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาฤทธิ์ลดไข้ ฤทธิ์แก้ปวด และพิษของยาดำรับเบญจโลกวิเชียรในสัตว์ทดลอง โดยการป้อนยาเพียงครั้งเดียว การทดสอบฤทธิ์ลดไข้ใช้ยีสต์ทำขนมปัง (Baker's yeast) กระตุ้นให้เกิดไข้ การทดสอบฤทธิ์แก้ปวดใช้วิธีกระตุ้นให้เกิดอาการปวดโดยใช้วิธีการทดสอบแบบหางกระดิก (Tail flick test) ส่วนการทดสอบความเป็นพิษแบบเฉียบพลัน การศึกษาฤทธิ์ลดไข้ในหนูขาวเพศผู้ พบว่ายาเบญจโลกวิเชียรขนาด 100, 200 และ 400 มก./กก. ลดไข้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยขนาด 200 มก./กก. มีฤทธิ์ลดไข้ได้ดีที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มหนูขาวที่ได้รับยาในขนาดอื่น ๆ ส่วนการทดสอบผลของตัวยาสมุนไพรแต่ละชนิดในขนาด 40 มก./กก. พบว่ารากย่านาง รากมะเดื่ออุทุมพร รากคนทา และรากชิงชี ลดไข้ในหนูขาวเพศผู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และลดไข้ได้ตั้งแต่ชั่วโมงที่ 1 หลังจากได้รับยา ส่วนรากไม้เท้ายาม่อมนั้น ลดไข้ได้ในชั่วโมงที่ 7 และ 8 หลังจากได้รับยา เมื่อทดสอบฤทธิ์แก้ปวดในหนูถีบจักรเพศผู้โดยใช้ยาขนาด 100, 200 และ 400 มก./กก. พบว่ายาเบญจโลกวิเชียรขนาด 200 และ 400 มก./กก. มีฤทธิ์แก้ปวดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการทดสอบความเป็นพิษของยาดำรับเบญจโลกวิเชียรในหนูถีบจักรทั้งเพศผู้และเพศเมีย โดยใช้ขนาดยา 200, 400 และ 600 มก./กก. ไม่พบอาการผิดปกติ หรือพฤติกรรมที่ผิดปกติ หรืออาการพิษ และไม่พบการตายของสัตว์ทดลองในทุกขนาดความเข้มข้นที่ศึกษา รวมทั้งไม่พบการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสำคัญของสัตว์ทดลอง ทั้งลักษณะที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่าและน้ำหนักรวมของอวัยวะ

Bencha Loga Wichian (BLW) is one of the Thai household herbal remedies in the Thai Essential Drug List (A.D. 2006). The drug consists of the equal amount (by weight) of 5 Thai herbal roots: Ya Nang [*Tiliacora triandra* (Colebr.) Diels], Konta (*Harrisonia perforata* Merr.), Maduea Uthumporn (*Ficus racemosa* L.), Maitao Yaimom [*Clerodendrum indicum* (L.) O. Kuntze] and Chingchi (*Capparis micracantha* DC.). These studies were aimed to investigate antipyretic and analgesic activities, and toxicity of this drug preparation in experimental animals after a single drug administration. Baker's yeast was used to induce the fever in experimental rats. The antipyretic effect was determined by measuring the body temperature whereas the analgesic action was observed by tail flick test. In addition, the acute toxicity study was also performed. The results indicated that the drug (BLW) and each of the five herbal roots at the doses of 100, 200, and 400 mg/kg significantly reduced the fever in experimental male rats. The drug (BLW), 200 mg/kg formula showed the best antipyretic action compared with other experimental groups. The root powder of *T. triandra*, *F. racemosa*, *H. perforate* and *C. micracantha* at the dose of 40 mg/kg decreased the body temperature significantly at 1 hour after administered. The root powder of *C. indicum* (40 mg/kg), however, demonstrated an antipyretic action at 7 and 8 hours after administered respectively. The analgesic test of BLW was performed at the doses of 100, 200, and 400 mg/kg respectively. The result revealed that BLW at the doses of 200 and 400 mg/kg significantly reduced pain in the experimental mices. In addition, the toxicity test of BLW formula at doses of 200, 400 and 600 mg/kg showed no sign of toxic symptoms or abnormal behavior and no mortality of the exsperimental rats of all groups. Furthermore, there was no visual significance change in vital organs and there was also no difference in weight of all the investigated organs.